Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 32. Brașovŭ, Vinerĭ 10 (22) Februarie 1889.

Brașovŭ, 9 Februarie v.

Oposițiunea maghiară din dietă așa s'a înțelenitŭ în idea de a resturna cabinetulŭ Tisza, încâtŭ adĭ foile ei nicĭ nu mai vorbescŭ de altceva decâtŭ de dimisiunea lui Tisza și-i profețescŭ, că décă nu se va duce de bună voiă, va cădé în curêndŭ cu rușine.

Oposițiunea își întemeiază speranțele pe mișcarea, ce a provocat'o ea între Ungurĭ în contra legei militare. Deorece însĕ Tisza cu tóte demonstrațiunile, ce se făcură în Pesta, și în alte orașe ungurescĭ pentru a'lŭ sili sĕ se retragă, a declaratŭ în cameră, că nicĭ nu se gândesce a'șĭ da demisiunea pe câtŭ timpŭ se bucură de încrederea corónei și a maiorității din parlamentŭ, trebue că oposițiunalii ungurĭ au în vedere nouĕ manifestărĭ și demonstrațiunĭ pe când va veni la desbatere § 25 alŭ legei militare.

Numai așa se póte înțelege amenințarea ce-o face din nou organulŭ lui Apponyi, că „décă Tisza nu se va duce de bună voiă, mânia națiunei va năvăli asupră-i ca unŭ orcanŭ și 'lŭ va spulbera cu întregŭ sistemulŭ sĕu depravatŭ“.

Intr'accea oficioșii guvernului unguresců asigură, că adĭ posițiunea cabinetului Tisza e mai tare, ca orĭ și când și că cercurile mai înalte suntŭ indignate asupra celorŭ petrecute, deși nu le dau nicĭ o importanță politică.

Demonstrațiunile de pe strade întêmpină o aspră critică și în foile din afară. Mai alesŭ aliații din Berlinŭ suntŭ puținŭ încântațĭ de ele, ceea ce dovedesce limbagiulŭ batjocoritorŭ, cu care se pronunță „Norddeutsche allg. Ztg.“ asupra demonstrațiunei de protestare de Dumineca trecută. Eată ce scrie foia cancelarului germanŭ:

„Băieții cei marĭ din Pesta, ale cărorŭ svêrcolirĭ ridicule de pe strade aruncă o straniă lumină asupra stadiului de desvoltare, în care se află unele cercurĭ politice ale Ungariei, au avutŭ Dumineca trecută o petrecaniă strălucită, ce li s'a și permisŭ din partea poliției, după ce au promisŭ că de astădată se vorŭ purta frumosŭ. Petrecania a constatŭ într'o preumblare în massă ca în di de sĕrbătóre prin câteva strade mai înainte designate; de órece vremea frumósă a favorisatŭ representațiunea, atât participatorii câtŭ și privitorii comediei au fostŭ mulțumițĭ în sufletulŭ lorŭ și după ce studenții au umblat câteva óre tropotindŭ după stegulŭ lorŭ „național“, și după ce plebea care'i însoțea obosise alergând în urma lorŭ, se împrăștiară toțĭ cuprinșĭ de plăcerea, că i au arătatŭ ei acum cabinetului Tisza ceea ce trebue. Precum diua de erĭ a fostŭ dedicată mascaradei oposiționale așa va aparține sĕptĕmâna acésta érășĭ cu totulŭ lucrului seriosŭ pentru realisarea legii militare.“

Cu alte cuvinte fóia bismarkiană le dice Ungurilorŭ: nu mai âmblațĭ cu flecurĭ, vedețĭ și votațĭ mai curêndŭ legea militară.

„Băieții cei marĭ“ în Peșta șĭ-au pusŭ însĕ cum sĕ vede seriosŭ în gândŭ de a împedeca votarea §-lui 25, care stabilesce că voluntarii pe unŭ anŭ trebue sĕ posédă cunoscința limbei germane.

Până acuma nu s'a votatŭ încă nicĭ § 14, deși în privința acestuia a cedatŭ ministru-președinte Tisza, modificândŭ textulŭ lui primitivŭ.

Ședințele dietei continuă a fi câtŭ se póte de turbulente. Alaltăerĭ a vorbitŭ contele Apponyi la § 14. Elŭ atacă fórte vehement pe ministrulŭ-președinte Tisza, dicêndŭ că și-a pierdutŭ védia și autoritatea înaintea țĕrii și că țéra nu se va puté întórce la stărĭ normale până când Tisza va sta la postulŭ sĕu.

Tisza vrêndŭ sĕ'i rĕspundă a fostŭ întreruptŭ de unŭ sgomotŭ asurditorŭ alŭ stângei, așa că numai târdiu și cu greu a pututŭ vorbĭ. Aceeașĭ demonstrațiune au înscenat'o tiszaiștii față cu Apponyi, când acesta a voitŭ sĕ replice lui Tisza.

Iritațiunea ce domnesce între tabĕra lui Tisza și a lui Apponyi cresce pe di ce merge și se pare că mânia oposițiunaliloru e cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ Tisza se arată mai nepăsătorŭ față cu demonstrațiunile și strigătele lorŭ.

Fără îndoielă că oposițiunalii ungurĭ vorŭ încerca a reînoi scandalurile și demonstrațiunile cu ocasiunea discutării §-lui 25. Lupta va fi cu atâtŭ mai interesantă cu câtŭ oficioșii asigură, că d-lŭ Tisza va apĕra cu trupŭ și sufletŭ §-lŭ 25 alŭ legei militare.

Din dieta ungurescă.

Ședința dela 15 Februarie s'a continuatŭ astfelŭ:

Gedeon *Rohonczy* impută oposițiunalilorŭ, că abuséză de tinerime, care neațîțată de oposiția de multŭ n'ar mai demonstra contra legii militare. (Intreruperĭ sgomotóse din stânga). Mai alesŭ pe d. deputatŭ Polonyi îlŭ am în vedere; pe când studenții demonstréză jos și eventualŭ se lasă sĕ'i împusce, citesce despre elŭ în fóia partidei sale, că a plânsŭ susŭ în clubŭ (strigăte ironice în drépta, larmă'n stânga). Décă așŭ lua parte la o astfeliu de demonstrațiune, m'așu pune pe față în fruntea studenților.

Iuliu *Lits* respinge insinuarea, că stânga estremă esploatéză pe studențĭ. Nicĭ n'amŭ presimțitŭ, că érășĭ se punŭ în lucrare demonstrații. Noi ședeamŭ liniștițĭ în clubŭ și jucamŭ cărțĭ. (Strigărĭ ironice și contradicerĭ în drépta.) Vĕ rogŭ sĕ numițĭ pe cei carĭ au sciutŭ ceva, altfelŭ mințițĭ d-vóstrĕ. (Mare larmă în drépta, strigărĭ: la ordine!) A venitŭ la clubŭ o deputațiă de demonstranțĭ, le-am vorbitŭ și le-am spusŭ sĕ fiă seriosĭ și sĕ strige: „trăiască regele.“ Vorbindŭ despre poliția, o face sĕlbatică și smintită, ucigașă și hoțe. In prima liniă e responsabilŭ pentru purtarea ei ministru-președinte. 'Lŭ facŭ atentŭ, că părinții demonstranțilorŭ de erĭ au învĕțatŭ acésta dela elŭ. Și d-vóstrĕ a'țĭ agitatŭ și ațîțatŭ câtŭ ațĭ fostŭ în oposițiune. Chiar eu am fostŭ unulŭ din cei înebunițĭ de d-vóstrĕ. In tótă țéra adĭ e unŭ strigătŭ: Nu ne trebue Tisza! Sĕ plece! Maioritatea poporului nu mai stă la spatele vóstre. Incheiu cu întrebarea: Până când o Catilino vei abusa de răbdarea nóstră? V'ațĭ pusŭ principiile de cuiu, băgațĭ de sémă, sĕ nu bată națiunea alŭ doilea cuiu, despre a cărui destinațiune nu vréu sĕ mĕ esprimŭ.

Geza *Polonyi* spune, că uresce din adênculŭ inimii pe ministru-președinte. Se va pune în fruntea studenților, cum a disŭ Rohonczy. De unŭ lucru mĕ rușinezŭ, că am demonstratŭ odată la comanda lui Tisza. (Ministrulŭ-președinte face o mișcare din capŭ, negând). Polonyi strigândŭ și amenințândŭ cu mâna: Cutezĭ sĕ negĭ? (Larmă. Președintele sună). Spune, că polițiștii suntŭ ucigașĭ, mișei și repetă că se va pune în fruntea studenților.

Urmă o larmă cumplită, președintele suna și striga, dér nimenea nu-lŭ audia. După ce se liniștiră toțĭ, urmă desbaterea specială asupra legii.

In ședința dela 16 Februarie veniră la rêndŭ interpelările asupra demonstrațiunilorŭ și purtării poliției, despre care amŭ raportatŭ.

In ședința dela 18 Februarie, deputatulŭ *Györy* vorbindŭ asupra raportului președintelui camerei despre escesele de pe stradă, dice că șefulŭ poliției a procedatŭ nelegalŭ și propune, ca raportulŭ sĕ se dea comisiunei pentru imunitate spre a face propunerile de lipsă în scopulŭ garantării imunității deputaților.

Ministrulŭ *Tisza* dice, că nu se cade a condamna ca vinovatŭ în cameră organulŭ rĕspundĕtorŭ pentru siguranța vieții și averii intregei poporațiunĭ din capitală. Nu-i vorbă, membrii camerei trebuescŭ scutițĭ de maltratărĭ pentru esprimarea părerei lorŭ și libertatea vorbirei membrilorŭ camerei trebue sĕ fiă apĕrată nu numai față cu puterea, ci și față cu singuraticii. Décă unii deputațĭ au fostŭ espușĭ la neplăcerĭ pentru es-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Iubirea de mamă.

după H. Lafontaine.

Intr'o casă drăgălașă ascunsă sub arborii cei marĭ din orașulŭ Passy, Rosa Chéri era fórte fericită în diua de 28 Augustŭ 1862, fiindcă se serba tocmai diua onomastică a bărbatului sĕu. Ea era încunjurată de părinții și de amicii ei, care veniseră sĕ serbeze împreună acéstă di fericită!

Fii sĕi, Chéri, Henriot și Didier, ca trei cheruvimĭ blondĭ, alergau pe iarba cea verde, désupra căreia floricele păreau că se deschidŭ sub piciorușele lorŭ; mama îi privia cu o răpire mută! Bucuria îi umplea inima. Câtu de multŭ o încungiura fericirea din tóte părțile!....

Cine ar fi pututŭ crede, că acéstă femee tênĕră, încântătóre și atâtŭ de elegantă în costumulŭ sĕu celŭ albŭ de mousselin, cu talia strînsă cu o cingătóre de o colóre mai întunecată, care flutura în vêntŭ, cu brațele góle, cu ochii cei marĭ și cu privirea atâtŭ de dulce, cu surîsulŭ celŭ finŭ și cu mișcările cele elegante: cine ar fi pututŭ crede, că totŭ farmeculŭ acesta, tótă acéstă grațiă și tótă acéstă perfecțiune are sĕ fie jertfa morții.

Ridĭ sĕrmană femee, fii fericită! și chiar fórte fericită! căcĭ órele tale suntŭ numĕrate; nu perde nicĭ unŭ minutŭ, gustă tóte fericirile, pe carĭ le permite Dumnedeu ómenilorŭ, dér pe carĭ nu li le dă!....

Rîsurĭ sgomotóse și voióse se audŭ din desișŭ! copilașii se jucau de-a ascunsele!

Dér étă, că de-odată se vĕdŭ alergândŭ și cei bĕtrânĭ din casă, căcĭ Chéri, copilulŭ celŭ mai mare, nu se putea găsi aprópe de o jumĕtate de oră.

In scurtŭ timpŭ étă că apare dintr'unŭ tufișŭ, pe care tocmai îlŭ udaseră, capulŭ mititelŭ alŭ copilașului; de pe capŭ îi curgeau șiróe de apă, vestmintele îi erau ude, drăguțulŭ însĕ așa rîdea de cu poftă, încâtŭ mama speriată n'avŭ puterea nicĭ macarŭ sĕ'i dică unŭ cuvêntŭ mai aspru. Iute îlŭ duse înăuntru ca sĕ'i schimbe vestmintele ude și mititelulŭ plinŭ de farmecŭ în totŭ momentulŭ îi fugia din mână; atâtŭ îi era de grabă ca sĕ se pótă duce érășĭ la jocŭ.

Diua trecu în veseliă; stăpânulŭ casei mulțumi la tóte felicitările, ce i-le adresau amicii, și arătându'șĭ femeea și copilașii, se părea a le spune, că fericirea sa este deplină.

Oh fericitŭ omŭ! fericită familiă!

Diua următóre! — Ploua, cerulŭ era acoperitŭ cu norĭ, vêntulŭ celŭ mare făcea sĕ se îndóe arborii, și tunetele se audiau în depărtare.

Rosa, palidă și rîvnitóre, ținea pe genunchĭ copilulŭ ei giugulindu-lŭ, și legându-lŭ, dându-i acele nume, pe care numai o mamă le póte găsi pentru copii sĕi!

Dér dênsa înzadarŭ făcea totŭ ce putea, căcĭ copilulŭ nu rîdea; elŭ plângea și gemea, era bolnavŭ; capulŭ îl ardea, ochii îi erau cufundațĭ; era cu totul transformatŭ.

Doctorulŭ fu adusŭ. Acesta îlŭ puse pe copilŭ în patŭ, credêndŭ, că este unŭ catarŭ mai acutŭ.

Nóptea fu îngrozitóre. Mama veghia la capulŭ scumpului sĕu copilŭ și fiă care văetŭ alŭ lui îi sfâșia inima!

In diua următóre doctorulŭ recunoscu tóte simptómele anghinei și cerù o consultațiune.

Bóla înfiorătóre îșĭ urmà cursulŭ ei, luândŭ cu sine în fiă-care di câte o speranță. Acéstă casă atâtŭ de voiósă și fericită mai adineaorĭ, era acuma plină de durere!

„Oh, dragii mei copii, ve'țĭ sci la rêndulŭ vostru câtă amărîciune póte cuprinde o inimă de mamă, dér voi nu o sĕ avețĭ nicĭ-odată atâta iubire, nicĭ-odată destule sărutărĭ pentru a puté șterge lacrimele, pe care fără voința vóstră le-ațĭ făcut sĕ curgă!“

In diua a opta copilulŭ era fórte greu bolnavŭ; totulŭ părea a fi perdutŭ; mama, care nu l'a părăsitŭ nicĭ unŭ minutŭ, se pleca necontenitŭ spre tesaurul sĕu celŭ dulce și îi sufla viéța!

— Dómnă, este fórte imprudentŭ ceea ce facețĭ, dise doctorulŭ mișcatŭ, o sĕ vĕ bolnăvițĭ; depărtați-vĕ, vĕ rogŭ, mergețĭ de vĕ odichnițĭ, căcĭ avețĭ mare trebuință!“

— Lasă, lasă, amice, îi rĕspunse ea,

primarea păreriloră loră, era necesară a se îngriji, ca să nu se repețéscă acésta. Celă ce e amică sinceră ală constituționalismului și ală parlamentarismului în Ungaria...... (Strigări: Tisza nu este! Larmă'n stânga și în drépta.) Am fostă și voiu dovedi și în viitoră că sunt și de aceea admoniezŭ pe ori cine, ca sórtea guverneloră să nu o facă atêrnătóre de decisiunea altora, decâtă a factoriloră legalî chiămați a o decide; făcêndŭ locă altui cabinetă fără a lăsa să decidă acêsta factorii legalî, s'ar păgubi parlamentarismulŭ.

Ministrulŭ *Fabinyi* rógă să nu se atace independința judecătoriiloră, ele își cunoscă datoria și lucréză după lege. In afacerea demonstrațiuniloră elŭ n'a comunicată nici cu președintele tribunalului, nici cu șefulŭ procuraturei, prin urmare n'a ingerată.

Se primesce propunerea lui Győry și se continuă desbaterea specială asupra legii militare, cu care ocasiune *Helfy*, după ce s'a primită la § 14 amendamentulŭ lui Tisza (contingentulŭ recruțiloră este nevalabilŭ pe 10 ani), dise că după noțiunile parlamentare, datoria guvernului era, în urma marei agitațiuni a națiunei, să facă locŭ altoră ómeni, ca să vie la putere.

O voce din Berlinŭ

asupra situațiunei generale și asupra celoră ce se petrecă în Pesta.

Din Berlinŭ i-s'a trimisŭ lui „Pester Lloyd" o corespondență, în care se esprimă uimirea celoră din Berlinŭ asupra sceneloră ce se petrecŭ în Pesta, prin agitația oposițiunei, tocmai în aceste momente. Neasĕmĕnatŭ de multŭ bate la ochî, că oposițiunea ungurescă vrea să 'ntârdie ori chiar să zădărnicească cu ori ce prețŭ realisarea legii militare. Considerândŭ acésta, cei din Berlinŭ, chiar cei mai însemnați bărbați politicî, se întrébă, că óre conducĕtoriloră oposițiunei le e cu totulŭ necunoscută situațiunea generală, că óre nu sciu, că sub suprafața netedă în aparență se petrecŭ lucruri fórte seriose; óre nu presimtŭ, că situațiunea ce apare observatorului neinițiatŭ pacînică póte deja mâne ori poimâne deveni tocmai contrară; óre nu se gândescŭ, că orisontulŭ politicŭ ce momentanŭ se înfățișéză ca fără nori se póte acoperi într'o clipită cu nori grei?

„Nu se scie nimicŭ (în Pesta) despre îngrijitórea apropiare ce s'a îndeplinitŭ în celŭ mai recentŭ trecută între Parisŭ și Petersburgŭ? Au rĕmasŭ conducĕtoriloră oposiției unguresci necunoscute cele petrecute în Parisŭ și succesele Boulangismului? N'au auditŭ, că Rușii, cu tóte asigurările pacînice, își continuă în liniște înarmările și că zădărnicescŭ ori-ce încercare de a îmbunătăți raporturile? N'au aflatŭ, că Rusia se pregătesce să facă împrumuturi nouĕ de sute de milióne? N'au auditŭ domnii oposiționali ungurî, că la primăvéră, când se va topi zăpada, au să se deslănțuéscă din nou și cu tótă puterea în întrégа peninsulă balcanică agitațiunile panslaviste și că audiența ce tocmai acum a avut'o la Țarulŭ faimosulŭ d-nŭ Zankov stă în legătură cu acelea?"

In fine în corespondență se dă oposițiunei ungare sfatulŭ să-și bage mințile în capŭ ce face. Că așa va fi situațiunea generală politică, ori că e numai o apucătură de a înfrica oposițiunea ungurescă, nu putemŭ sci. Cele ce se voră mai petrece ne voră lămuri în acéstă privință.

SCIRILE DILEI.

Zăpadă mare. Ni se scrie cu data de 16 Faurŭ: In dilele din urmă zăpada a crescutŭ prin Valea Bârgăului până la 2 metri. Comunicațiunea cu Bucovina e întreruptă cu desĕvêrșire. Economii se află în mare strîmtóre de fênŭ, de órece fênațele se află la munte, închise de zăpadă?

***

Doctorŭ în dreptŭ. D-lŭ Aurelŭ Munteanu, candidatŭ de advocatŭ în Brașovŭ, a fostŭ promovatŭ de universitatea din Clușiu, în 16 Februarie n., la gradulŭ de doctorŭ în dreptŭ. Felicitările nóstre!

***

Direcțiă financiară în Făgărașŭ. Comisiunea municipală a comitatului Făgărașŭ a hotărîtŭ să trimetă guvernului o petițiune, în care să-lŭ róge a înființa în comitatulŭ Făgărașŭ una din direcțiunile financiare ce se creéză din nou. O deputațiune de patru, sub conducerea fișpanului, va cere ministrului de interne o audiență pentru acestŭ scopŭ. Voră fi rugați și deputații comitatului Făgărașŭ a se alătura la deputațiune.

***

Cale ferată și tramvaiu. Esaminarea traseului căii vicinale Zĕrnesci-Rĕșnovŭ-Cristianŭ-Brașovŭ-Treiscaune și alŭ căii de tramvaiu Brașovŭ-Satulungŭ, ce suntŭ proiectate a se construi, va începe la 25 Februarie n. și va dura vr'o șése dile.

***

Conferințe în Clușiu. In secțiunile reuniunei museului ardeleanŭ pentru linguistică, istoriografiă și filosofiă s'au ținutŭ la 16 Februarie n. două conferințe: una de către „Gergely" Moldovanŭ asupra istoriei clăcașiloră în România, alta de către Iosifŭ Petranŭ despre glóte în 1809. Nu-i „ertatŭ" să se scie ce a vorbitŭ d-lŭ „Gergely" despre clăcașii din România?

***

Venitulŭ balului juriștiloră din locŭ, ce se va da în dilele acestea, e destinatŭ fondului societății de înfrumsețare a Brașovului.

***

Victima pașaporteloră de vite. Franz Incze, omŭ de 62 de ani, din Barotŭ, fŭ trimisŭ la Sepsi-Sângeorgi după pașapórte de vite. Vrêndŭ să scurteze din drumŭ, apucă prin pădure, unde rătăcindu-se cădŭ obositŭ josŭ și înghețá.

***

Averea cerșitórei. In Clușiu, o cerșitóre bine cunoscută făcŭ arătare la poliția, că i s'au furatŭ 40 bancnote de câte 10 fl. (400 fl.), ce și'i adunase în cursŭ de mulți ani. Sêrmana póte începe acum érăși dela inceputŭ, de cumva poliția nu va da de urma hoțului.

***

Glumă nefericită. Unŭ chelnĕrŭ din Sepsi-Sân-Georgiu, cu numele Ürmös Bela, luă unŭ revolverŭ, ca să-lŭ examineze, dér țeva cea încărcată se slobodi și glonțulŭ pĕtrunse în piciorulŭ unui altŭ chelnĕrŭ, cu numele Bervik Antal. Nenorocitulŭ fŭ dusŭ în spitalŭ, unde muri în urma inflamațiunei piciorului. In contra lui Ürmös s'a pornitŭ cercetare.

Acte de despotismŭ.

Valea-Bârgăului, 16 Faurŭ 1889.

Pe când părinții patriei în parlamentŭ și tinerimea maghiară pe stradele orașeloră demonstréză contra §-loră 25 și 14 din noua lege militară și contra ordinațiunei — referitóre la învĕțarea limbei germane — a ministrului Csáky, precum și în adunări publice și prin diaristică strigă în gura mare: că Nĕmțulŭ îi copleșesce și'i amenință cu desnaționalisare, pe atunci micii despoți de prin comitate, vrêndŭ de a se 'întrece cu cei mari, îngreuneză sarcinele — și așa mai nesuportabile — ale sĕrmaniloră contribuabili nemaghiari, prin nouĕ dări, cu menirea de a ne maghiarisa, ca de pildă prin dispuneri de aruncŭ pentru susținerea de școli comunale și de statŭ prin cari să ne maghiariseze copii. Dér ce e mai multŭ, neofitulŭ inspectorŭ de școle dela Bistriță nu se mulțămesce cu acestea, ci își arată și elŭ puterea de poruncitorŭ.

De cu tómnă încă ordonă tuturoră Comiteteloră și Curatorateloră școlelcrŭ comunale și fundaționale de sub jurisdicțiunea sa: *Ca neamânată să-și procure stéguri naționale maghiare* (nemzeti zászlok) *pentru a le pută înarbora pe școli și a conduce sub ele școlarii cu ocasiunea sĕrbătoriloră naționale maghiare* (Országos ünnepélyek.)

Etă cum sciu adicții guvernului din Pesta să arunce sarcini de maghiarisare în spinarea sĕrmanului opincarŭ românŭ. Căci unde în altŭ locŭ, decâtŭ în comunile românesci — și încă din fosta graniță — se află scólele fundaționali, precum și școlele comunale cu puterea înființate, cari în cea mai mare parte suntŭ din norocire deșerte de scolari.

*

In Rebra mare, din susŭ dela Năsĕudŭ, e denumitŭ din partea inspectorului Havas unŭ fostŭ agentŭ la o bancă de asigurare, ca învĕțătorŭ comunalŭ. In sĕptĕmâna trecută cum și de cine — să póte și de agenți plătiți — i-s'au spartŭ acestuia ferestrile. La porunca mai mariloră din Bistrița, 15 feciori din satŭ suntŭ ținuți în închisóre și învinuiți ca făptuitori. In Ilva mică, totŭ pentru dascălulŭ comunalŭ — décă nu mĕ înșelŭ unŭ frate alŭ lui Moldován Gergely — după cum se spune, preotulŭ localŭ să fie trasŭ în cercetare, notariulŭ e suspendatŭ, ér învĕțătoriulŭ fugindŭ în Bistrița sub pretecstŭ că e alungatŭ, 2 sĕptĕmâni a ședutŭ acolo pe spesele comunei cu diurna de 5 fl. pe di. In fine a fostŭ trimisŭ acasă cu 4 gendarmi, cari totŭ în sarcina comunei, deocamdată, au să-lŭ apere — contra cui.?!

Nu scimŭ ce să credemŭ: trăimŭ în Asia, ori în inima Europii.

bârgăuanulŭ.

Parastasŭ pentru archiducele Rudolfŭ.

Valea Bârgăului, 16 Faurŭ 1889.

Mórtea neașteptată a prințului Rudolfŭ a causatŭ mare surprindere și adâncă mâhnire în întrégă poporațiunea de pe acéstă vale. In tóte comunele pe edificiile publice s'au arboratŭ stéguri de doliu. Din partea preoțimei s'au oficiat liturgii solemne și parastase pentru rĕpaosulŭ înaltului defunctŭ.

Tirimia mare, 18 Febr, 1889.

Astădi, Luni, în 18 Februarie n. s'a oficiatŭ în biserica gr. cat. din Tirimia mare parastasŭ pentru rĕposatulŭ principe de corónă și archiduce Rudolfŭ.

Poporulŭ s'a presentatŭ îmbrăcatŭ sĕrbătoresce și în numĕrŭ frumosŭ. Primăria comunală a fostŭ representată prin judele Simionŭ Șiuteu cu jurații sĕi și notarulŭ cercualŭ Kováts Iosef, ev. ref. Elevii scólei nóstre gr. cat. confesionale, 80 la numĕrŭ, în frunte cu învĕțătorulŭ Ioanŭ Morariu și ajutorați de cantorulŭ Basiliu Tocaciu conduseră cântările dela sânta Liturgiă; elevii cântară relativŭ admirabilŭ.

La finea s. Liturgii d-lŭ preotŭ Al. Maiorŭ a rostitŭ o cuvêntare ocasională, ér după oficiarea parastasului mulțumi publicului pentru participarea în di de lucru și în numĕrŭ așa de frumosŭ la acéstă solemnitate funebră, care a durat mai bine de 3 óre. *Unŭ credinciosŭ.*

---

nu mĕ temŭ de nimica, esistă o Provedință pentru noi, mamele! Eu sunt sigură, că o să scapŭ pe fiiulŭ meu...

Ea spuse adevĕrulŭ! După patru dile, Chéri nu mai era în periculŭ, fericirea reînviă!

Ah! ea trebue însĕ să fiă numai de scurtă durată... pe copilulŭ celŭ micŭ îlŭ întórse rĕulŭ, și mama desperată, ridică brațele rugătóre spre cerŭ.

„Dumnedeulŭ meu! Dumnedeulŭ meu! Viéța copilului meu acordéză-mi-o! lovește-mĕ pe mine! dér lasă să trăéscă copilulŭ meu!"

„Tĕrgulŭ e făcutŭ!" rĕspunse mórtea ascunsă după o perdea și copilulŭ se însănĕtoșă.

Mama însĕ se culcă pentru a nu se mai scula nici-odată!... și sfânta mamă ascundea durerea sa, pentru a nu conturba bucuria, pe care o aduse scumpulŭ ei reînviatŭ.

Ea surîdea ca martirii, se lupta contra rĕului, ce o copleșia, dér nu lăsa de locŭ să se turbure seninulŭ de pe fața ei.

Medicululŭ, care era amiculŭ casei, urma cu unŭ ochiu îngrijatŭ progresulŭ cumplitei bóle ce părăsise pe copilulŭ pentru a năvăli asupra mamei. Totŭ ce sciința punea la disposiția, fŭ întrebuințatŭ: dér nimica nu ajută.

Mediculŭ, ne mai putêndŭ ajuta, se adresă la chirurgiă. Unŭ chirurgŭ dintre cei mai practicî fŭ chematŭ, și bărbatulŭ înfioratŭ află, numai la 1 oră din nópte, că diminéța trebue operată scumpa sa soțiă.

Oh! ce nópte înfiorătóre.... lui 'i s'a părutŭ că durézá o eternitate; acéstă operațiune îi pricinuia o gróză cumplită! Inima are presimțiri cari nu înșală!

Bolnava, care printr'o strîngere de mână iubitóre — sĕrmana nu mai putea nici vorbi, nici respira — reafla surisulŭ celŭ dulce, ochii cei strălucitori din dilele de fericire, pentru a-lŭ încuragia să spereze. I-se arăta atâtŭ de liniștită în suferința sa, atâtŭ de voiósă, ocupându-se de modulŭ cum să așede patulŭ, pe care erau să o opereze. Făcŭ semnŭ camerierei să-i aducă unŭ altŭ camisol; își ridică pĕrulŭ, și luândŭ o cruculiță în mână, pe care o sărută de mai multe ori, refusă ori ce ajutorŭ pentru a ajunge la patulŭ funebru. Vai!... și bărbatulŭ vĕdêndŭ atâta putere de voință, intră în odaia vecină cu ochii plini de lacrimi și cu inima plină de suferință!!...

După o oră totulŭ era finitŭ!... aceea, care a fostŭ o femeiă perfectă, o mamă exemplară, culcată pe patulŭ celŭ rece surîdea încă, pe când îngerii îi duceau sufletulŭ în ceriu!

— Murindŭ, pictorulŭ lasă tablourile sale, componistulŭ partiturile sale, sculptorulŭ statuele sale, scriitorulŭ operile sale, actorulŭ nu lasă nimicŭ!..... Dér tu, Rosa Chéri, tu ai lăsatŭ esemplulŭ tuturoră virtuțiloră; amintirea ta e neperitóre! V. V—u.

Poesii poporale.

I

Mândro nu 'ți va fi pĕcatŭ
Să mĕ vedi totŭ înfocatŭ
Și dintru adêncŭ oftândŭ
Totŭ în chinuri petrecêndŭ?
Ajunge câtŭ m'ai truditŭ,
Că dér te-i fi mulțămitŭ
A mĕ vedé pătimindŭ
Și cu nĕcasuri trăindŭ.
Fericire n'am avutŭ
Din ceasulŭ ce te-am vĕdutŭ.
Ci pururea 'mpotriviri
Suspinări și tânguiri.
Tocmai ca o pervenea
Se arde inima mea
Și nu are credĕmêntŭ
La niminea pe pămêntŭ;
Am hotărîtŭ și voescŭ
Câtŭ voiu avé să trăescŭ,
De-așŭ avé câtŭ de puținŭ
Mândro amêndoi să fimŭ.

II

Unde-audŭ cuculŭ în luncă
Mĕ îndémnă totŭ spre ducă,
De-așŭ ajunge mai curêndŭ
Unde mi-am pusŭ eu de gândŭ
Și să trăescu voinicesce
Precum sufletu-mi poftesce,
Și să trăescŭ cu mândra
Cum îmi cere inima.

III

Cum nu socotiți vr'odată
Că este vr'o judecată
Care 'ntrébă pe ori cine
De a făcutŭ rĕu ori bine
Și gândindŭ la rĕsplătire
Să-ți vii singură 'nsimțire
Și să lași atâtea rele
Ce le faci inimei mele,
Și gândesci că n'o să-ți vie

Literatură.

Convorbirĭ Literare Nr. 11, Bucurescĭ, 1 Februarie, 1889, a apărutŭ cu următorulŭ sumarŭ: G. Crainicénŭ. Din imperiulŭ ochilorŭ. — V. A. Urechiă. Biserica din cetatea Némţu şi Domniţa Rucsandra — Cir Oeconom. La gura sobei; sonetŭ metafisicŭ (poesii). Wilhelm de Kotzebue Lascar Viorescu trad. de A. (urmare) V. M. Burlă. Despre originea Dacilorŭ. —I. Negruzzi şi D. Rosetti. Zeflemele, revistă umoristică în trei acte (Actulŭ I.)

George Lazarŭ revistă pentru educaţiune şi instrucţiune, anulŭ 11 Nr. 10 Bârladŭ. Ianuarie 1889, a apărutŭ cu următorulŭ sumarŭ: Spirŭ C. Haretŭ: Localele de şcolĭ primare. Propunerĭ, regule şi consilii practice pentru clădirea şi dotarea lorŭ. — V. Simionov: Rolulŭ sciinţelorŭ în educaţiune. — C. Hamangiu: Unŭ darŭ. Peste unŭ seculŭ. De vină (poesii). Gh. Ghimbănescu: când s'a aplicatŭ alfabetulŭ cirilicŭ la scrierea limbei române? — Miopia în şcolă, după Dr. G. A. Lindner — Notiţe literare şi scienţifice. — Buletinŭ pedagogicŭ. — Unŭ documentŭ românescŭ din 7236 (1628) Februarie 23.

Din camerile române.

Camera. Şedinţa dela 1 Februarie.

Aceeaşĭ afluenţă de lume la cameră ca şi erĭ; mĕsurile însĕ de a opri intrarea publicului s'au îndoitŭ aşa, că puţină lume mai póte pĕtrunde în incinta camerei. Damele suntŭ în numĕrŭ fórte mare.

D-lŭ *Maiorescu* îşĭ continuă discursulŭ începutŭ erĭ séra. D-sa arată, că precedentele constituţionale nu suntŭ în favórea cererei de dare în judecată a ministerului Brătianu. Decă ar fi vorba de unŭ faptŭ delictŭ s'au crimă comisă de vr'unŭ ministru, ar fi legalŭ sĕ se urmărescă şi d-sa ar fi de acord. Propunerea astfelŭ cum e făcută are unŭ caracterŭ politicŭ, se vorbesce, deşi incidentalŭ, de perderea Basarabiei şi perderea Dunărei. Deşi aceste 2 cestiunĭ au unŭ rolŭ secundarŭ, cu tóte astea ele suntŭ părţile mai tăietóre din propunere şi decĭ e unŭ caracterŭ politicŭ (aplause). Se propune darea în judecată a ultimelorŭ formaţiunĭ a cabinetului Brătianu, apoi atuncĭ cum rĕmânŭ cele două cestiunĭ care nu s'au petrecutŭ pe vremea ultimelorŭ două formaţiunĭ ministeriale? Judecata a celorŭ două cestiunĭ se judecă istoricesce, nu pe cale de justiţie. Judecata aceasta s'a făcutŭ de ţeră atuncĭ şi se va face, ér nu acum de unŭ partidŭ, care a eşitŭ învingĕtorŭ din alegerĭ.

Ministerulŭ Ioanŭ Brătianu a presidatŭ la câştigarea independenţei şi a fundărei regatului (întreruperĭ), chiar d. Al. Lahovari, care era în oposiţiă p'atuncĭ, a aprobatŭ pe d. Brătianu. D-sa spune, că înzadarŭ d. Panu dicea erĭ, că a fi prudentŭ nu-i politicŭ; din contră, noi, ca statŭ micŭ, trebue sĕ deschidemŭ de două orĭ ochii.

Propunerea acésta vine dela minoritate, nu dela acei carĭ au suferitŭ (întreruperĭ, aplause), noi amŭ fostŭ daţĭ judecăţei. (Sgomotŭ).

Onor. d. Panu a fostŭ şefŭ de cabinetŭ sub d. Brătianu. (D-lŭ *Panu*: Cerŭ cuvêntulŭ în cestie personală. *Vocĭ*: A fostŭ cu Rosetti.) Eraţĭ unŭ satelitŭ ce se învêrtesce în jurulŭ pămĕntului şi care cu tótă sistema se învêrtesce în jurulŭ sórelui. (Aplause prelungite). De aceea mĕ îngrijeşte loculŭ de unde vine propunerea. Sunt contra propunerei astfelŭ cum e făcută, cercetărĭ însĕ se potŭ face de tóte crimele séu delictele comise, dér o acusare politică ar fi nefericire pentru ţeră şi ar căde ca şi acusarea dela 76, care a fostŭ retrasă, de şi noi cereamŭ sĕ ne ducemŭ la casaţiă.

(D-lŭ *C. Cogălniceanu*: Cerŭ cuvêntulŭ.) Oratorulŭ continuă arătândŭ, că suntŭ multe rele de îndreptatŭ în ţeră şi că nu e vreme de recriminărĭ politice. Nu e locŭ sĕ se facă două curente în ţeră: unulŭ de îndreptărĭ şi unulŭ de rĕsbunărĭ. Propuitorii acestui proiectŭ au făcutŭ o greşală politică. D-sa face o comparaţiă între căderea guvernelorŭ conservătóre şi colectiviste şi găsesce cu d. Carpŭ, că aceştia au căduţŭ pentru că au înlocuitŭ interesele ţĕrei cu apetiturile lorŭ. (Aplause).

D. Maiorescu termină arătândŭ că e contra propunerei astfelŭ cum se află. (Aplause)

D-lŭ *Blaremberg* arată, că legea de responsabilitate e lege politică, prin urmare pentru delictele politice e făcută legea, căcĭ delictele de dreptŭ comunŭ se judecă după codulŭ penalŭ. D-sa cetesce art. din legea responsabilităţii în care se vorbesce de culpabilitatea acelui ministru, care induce în eróre Camera cu intenţiune şi spune, că Brătianu dicea în cestia Basarabiei Camerilorŭ sĕ resiste şi elŭ dase Basarabia. Nu este înşelarea representanţei naţionale?

D lŭ Blaremberg arată, că aci nu e vorba de dreptate, aci e rĕsbunare publică, e pedepsă; e o rĕsbunare basată pe dreptatea absolută şi utilitatea socială. Pentru unŭ ministru crima e mai mare. D-sa revine asupra fiăcăruia punctŭ de acusaţiune, care constitue propunerea. Spuneţĭ, că ne-a făcutŭ independenţa şi regalitatea?... Decă ar fi avutŭ o parte Brătianu la acesta, ar fi trebuitŭ sĕ eşimŭ de atuncĭ independenţĭ şi cu Regatŭ, ér nu cu umilinţele art. 7. Unde a luatŭ parte vr'o rudă a lui Brătianu din alŭ 9-lea neamŭ în rĕsboiu? Der etă ce ceremŭ: în loculŭ unui Brătianu de contrafacere, vremŭ pe Brătianu adevĕratŭ! (aplause). D. Blaremberg îşĭ arată temerile sale ca nu cumva mâne Brătianu întineritŭ se vie cu acestŭ guvernŭ la putere şi sĕ începă vechile tradiţiunĭ. Impută d-lui Maiorescu ca d-sa sĕ nu se facă campionŭ conservatismului, căcĭ d sa a fostŭ unu ministru conservatorŭ, desaprobatŭ de partidulŭ conservatorŭ atuncĭ. Oratorulŭ face digresiunĭ, care privescŭ viéţa parlamentară... D. Blaremberg fineşte dicêndŭ, că cine va eşi condamnatŭ de aci, de n'o fi Brătianu, sunteţĭ d.-v. ce aţĭ acusatŭ şi i-aţĭ calomniatŭ, (aplause). Faceţĭ unŭ Panteon pentru Brătianu, veţĭ ave stânca Tarpiană pentru d-vóstră.

D-lŭ *Carp*, emoţionatŭ mai multŭ ca de obiceiu, reia ultimele cuvinte ale d-lui Blaremberg şi dice: Suntemŭ contra, o vremŭ şi o putemŭ, apoi continuă a spune, că nu trebue sĕ avemŭ pasiune în acéstă afacere. S'a făcutŭ o greşélă cu urmărirea cabinetului Catargiu şi vreţĭ sĕ se repetă şi adĭ? Nu numai Brătianu a fostŭ vinovatŭ, dér maiorităţile lui. După cum maiorităţile au fostŭ vinovate şi sub d. Catargiu.

D-lŭ *Lascarŭ Catargiu*: Cerŭ cuvêntulŭ. D. Carpŭ continuă arătândŭ, că ţéra vrea altceva dela Camera actuală decâtŭ procese. Şi declară că atuncĭ când Camera o primi propunerea Blaremberg, d sa nu mai e la ministerŭ. D-sa sfârşesce dicêndŭ, că nu intereséză pe ministerŭ amiciţia d-lui Blaremberg! (Aplause).

D-lŭ *Lascarŭ Catargiu* spune, că a acusatŭ d. Carpŭ maioritatea conservatóre, orĭ decă nu-i plăcea acea maioritate, de ce a fostŭ representantŭ alŭ ei, de ce n'a făcutŭ cum a făcutŭ cu d. Brătianu refusândŭ sĕ intre în ministerŭ? (Aplause). D-sa arată că rĕu se face comparaţiă între cele 2 cabinete, d-sa a cerutŭ sĕ mergă cu toţii la Casaţiă şi ei n'au vrutŭ sĕ-i trimetă, pe când acum d. Brătianu fuge. Fineşte spunêndŭ, că sĕ mergă sĕ se voteze propunerea, sĕ se vadă de s'au comisŭ abusurĭ séu nu.

Câte 'mi-le facĭ tu mie
Unde n'o sĕ 'ţĭ fie jocurĭ
Câte-mĭ facĭ durerĭ şi focurĭ.

IV

Plângŭ petrile 'ntr'unŭ pĕrĕu
De traiulŭ ce-lŭ trăescŭ eu,
Plângŭ petrile în vălcele
De traiulŭ vieţei mele.

V

Plânge-mĕ maică cu dorŭ
Că 'ţĭ-am fostŭ voinicŭ feciorŭ
Şi de grije ţi-am purtatŭ
Ogorulŭ ţĭ-l'am lucratŭ
Er de când m'am cătănitŭ
Vieţa mi-s'a otrăvitŭ,
Tânguescŭ în ţerĭ străine
Şi totŭ plângŭ gândindŭ la tine.
Multŭ mi-e dorŭ măicuţa mea
De cea mândră viorea
Care m'am iubitŭ cu ea.
Perit'ai fi pui de cucŭ
Tu mi-ai cântatŭ sĕ mĕ ducŭ,
'Mi-ai cântatŭ mie de cale
Şi mândrii de lungă jale.
Eu m'am dusŭ din a mea ţeră
Totŭ cu inima amară,
Am umblatŭ din sate 'n sate
Totŭ cu puşca grea în spate,
Ea mi-a rosŭ umerile,
Sabia şoldurile.

Reprivirĭ poliţienescĭ asupra anului 1888.

Vrêndŭ a releva şi motiva interesulŭ şi însemnătatea activităţii poliţiei, va sĕ dică a căra apă în mare. Chiar în cele mai de josŭ şi mai puţinŭ civilisate straturĭ ale poporaţiunii, cărora li-se înfăţişa poliţia séu ca unŭ institutŭ de grózā şi de violenţă, séu de şicane şi de tutelă neîndreptăţită, a străbătutŭ pe încetŭ convingerea, că instituţiunea poliţienescă este o întocmire binefăcĕtóre pentru tóte clasele poporaţiunii, şi că pe terenulŭ administraţiunii politice are sĕ resólve însemnate probleme de ale vieţii.

Decă însĕ faptulŭ acesta este a se tacsa, cu privire la activitatea unei autorităţĭ pĕtrunse de însemnătatea activităţii sale publice şi a problemelorŭ sale, ca unŭ factorŭ nu de puţinŭ preţŭ, nu trebue de altă parte a trece cu vederea, câtŭ de multŭ se paraliseză scopurile, la carĭ se nisuesce, şi dispoşiţiunile luate în interesulŭ comunŭ prin împrejurarea, că ele întêmpină o pricepere séu numai pe jumĕtate séu de locŭ.

Se póte afirma cu totŭ dreptulŭ, că precum pe fiecare tĕrêmŭ alŭ administraţiunii politice şi alŭ justiţiei, totŭ aşa şi pe alŭ activităţii poliţienescĭ merge unŭ progresŭ adevĕratŭ mână în mână cu înaintarea culturii şi a civilisaţiunii, că mai departe nivelulŭ celŭ adêncŭ alŭ culturii, pe care se află încă o mare parte a poporaţiunii nóstre, şi referinţele caracteristice şi deosebite ale ţĕrii, carĭ mai alesŭ în oraşulŭ nostru natalŭ, oraşŭ situatŭ în apropierea orientului, se manifestă în modulŭ celŭ mai pregnantŭ, că progrese, carĭ în occidentulŭ tare cultŭ se înţelegŭ de sine, aci însĕ parŭ a fi într'o depărtare nepĕtrunsă de vederea ochilorŭ.

Din acestŭ punctŭ de vedere suntŭ a se privi şi următórele reprivirĭ asupra activităţii poliţienescĭ în trecutŭ, carĭ firesce se estindŭ numai pe tărêmurile interesului generalŭ, cu care ocasiune trebue sĕ se cugete omulŭ şi la neajunsurile, neperfecţiunile şi trebuinţele urgente carĭ au esistŭtŭ şi carĭ există încă,

Şi pe terenulŭ siguranţei publice este evidentŭ unŭ progresŭ netăgăduitŭ. Decă, ce e dreptŭ, şi în anulŭ trecutŭ au fostŭ arĕtate, după singura cercetare prealabilă a căpitănatului orăşănescŭ, la judecătoriile (tribunalele) regescĭ unŭ casŭ de ucidere din negrijă (nebăgare în semă), 4 casurĭ de punere de focŭ, 28 de înşelătoriă, 34 de vătĕmare trupescă şi 92 de furt, şi decă s'au pedepsit de autoritatea poliţienescă 61 de casurĭ de transgresiune în contra siguranţei publice, totuşĭ aci nu trebue a se trece cu vederea, că aceste cifre în anii de mai nainte se urcau cu multŭ mai tare şi că numitele crime şi delicte din anulŭ trecutŭ numai în singuratice casurĭ au caracterŭ periculosŭ şi că mai alesŭ cifra cea mare a furturilorŭ se mărginesce în partea cea mai mare la furturĭ micĭ sĕvîrşite de servitorĭ la stăpânii lorŭ. Crime marĭ, ca omorurĭ, omorurĭ cu furtŭ (rapturĭ), jafurĭ etc. nu s'au sĕvêrşitŭ peste totŭ şi căpitănatulŭ orăşănescŭ nu póte a se alătura nicĭ astădĭ la părerea, că asupra neguţătorului slovacŭ, care a fostŭ aflatŭ spêndŭratŭ în dosulŭ zîdului oraşului de casa lui Járosi cu ocasiunea têrgului de tómnă, s'a sĕvêrşitŭ unŭ omorŭ cu jafŭ. Din împrejurările faptice constatate reese evidentŭ, că aicĭ în casulŭ celŭ mai rĕu numai de unŭ furtŭ comisŭ la unŭ sinucisŭ póte fi vorba.

Causele acestorŭ referinţe mai bune ale siguranţei publice suntŭ a se afla în sporirea gardei poliţienescĭ făcute înainte cu 2 anĭ, în manuarea strictă a poliţiei streinilorŭ, care acum se estinde în mĕsură mai mare si asupra streinilorŭ din alte ţĕrĭ, precum şi în oprirea cerşitului, ce a urmatŭ acum unŭ anu. Firesce că a costatŭ multă ostenélă, spre a manţine acéstă oprire a cerşitului. Căcĭ contribuirile făcute de posesorii localurilorŭ de afacerĭ publice în folosulŭ cerşitorilorŭ de aicĭ abia a ajunsŭ spre susţinerea cerşitorilorŭ conscrişĭ, alŭ cărora numĕrŭ s'a redusŭ prin depărtarea numĕroşilorŭ cerşitorĭ streinĭ. Şi merită a se aminti faptulŭ bătătorŭ la ochĭ, că căpitănatulŭ oraşului a dispusŭ sĕ se pună în oraşŭ şi în suburbii mai multe cutii de adunatŭ banĭ, de câţĭ fiorinĭ au întratŭ întrensele în anulŭ trecutŭ.

(Va urma).

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Parisŭ, 21 Februarie. Preşedintele camerei Meline şi ministrulŭ de rĕsboiu Freycinet facŭ paşĭ pentru formarea cabinetului. Se speră, că se va forma unŭ ministerŭ republicanŭ de fusiune.

Bucurescĭ, 21 Februarie. Camera desbate adĭ noua propunere de dare în judecată a ministerului Brătianu.

DIVERSE.

Poporaţiunea Elveţiei. In Elveţia s'a făcutŭ recensamentulŭ poporaţiunei la 1 Decemvre 1888. Resultatulŭ aproximativŭ e după „N. Z. Z.": Poporaţiune cu locuinţă 2,921.314, poporaţiune presentă în ţéră 2,934.955, anume bărbaţĭ 1.427.375, femei 1,506.680; după religiune: protestanţĭ 1,725.155, catolicĭ 1,189.819, israeliţĭ 8.386, de altă orĭ de nicĭ o confesiune 10.695. Limba maternă e germană la 2,092.562, francesă la 637.940, italiană la 156.602, romanică la 38.376. Alte limbĭ se vorbescŭ de 8575 inşĭ.

Nimeritŭ. Pe păretele lateralŭ alŭ unui hotelŭ în Elveţia era scrisă antica inscripţiune: „Hospes salve!" (Óspe, bine ai venitŭ). Cu ocasiunea unei reparărĭ a hotelului s'a reînoitŭ şi inscripţiunea. Zugravulŭ, precum se vede, omŭ cu multă esperiinţă, schimbă numai o literă în „salve" şi acum inscripţiunea sună: „Hospe solve!" (Óspe, plătesce!)

Statistica pămêntului. Pe pămêntŭ se vorbescŭ 3064 limbĭ şi locuitorii aparţinŭ la peste 1000 religiunĭ. Secsulŭ bărbărtesc este aprópe în numĕrŭ secsului femeninŭ. Vêrsta mijlocie e de 33 anĭ. Unŭ pătrariu din locuitorii pămêntului morŭ mai nainte de 17 anĭ. Dintre 1000 locuitorĭ numai unulŭ ajunge etatea de 100 anĭ şi numai 6 trăescŭ 65 de anĭ. Suntŭ ceva peste unŭ miliardŭ de locuitorĭ pe pămêntŭ, dintre carĭ morŭ la anŭ 35.214.200; pe dĭ 96.480; pe óră 4.020, pe minută 60—67 şi pe secundă 1. Se nascŭ pe anŭ 36.792.000, pe di 100.800, pe óră 4.200 şi pe minută 70. Cei căsĕtoriţĭ trăescŭ mai mult, ca holteii, asemenea cei cumpĕtaţĭ şi sirguitorĭ mai mult, decât îmbuibaţii şi leneşii, cei civilisaţĭ mai multŭ ca ceilalţĭ. Omenii marĭ de regulă tráesc mai mult ca cei micĭ. Numĕrulŭ persónelorŭ căsĕtorite faţă cu cei necăsĕtoriţĭ se raportă ca 75: 100. Cei născuţĭ primăvéra suntŭ de constituţiune mai robustă, decâtŭ cei carĭ au venitŭ pe lume în celelalte anotimpurĭ. Casurile de nascere şi de mórte se întêmplă mai cu sémă nóptea. In fine mai adaugemŭ, că dintre toţĭ locuitorii numai a patra parte din genulŭ bărbătescŭ sunt apţĭ a purta arme.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 20 Februarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.33	Vênd.	9.34
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.57	„	9.59
Lire turcescĭ - - -	„	10.84	„	10.86
Imperialĭ - - - -	„	9.84	„	9.86
Galbinĭ .	„	5.60	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	128.—	„	129.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Febuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.20
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	93.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	119.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	115.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.75
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.75
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - - - - - - - -	125.70
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.25
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83.80
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.40
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	140.50
Acţiunile băncei austro-ungare - -	885.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	314.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	311.40
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.58
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	59.25½
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.25

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenu omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vințulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișóra	5.45			3.59
Hașfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timișu	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașu	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiușŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vințulŭ de susu	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădășelŭ	6.58			8.36
Gilhrbău	7.14			9.02
Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotu		11.39	12.—
Vințulŭ de josu		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușu	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșenĭ	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișóră	9.16

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.05
Lómneșŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneșŭ	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	— —
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.40
Țagŭ-Budatelecŭ	8.05
Bistrița	— —

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	— —
Țagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕșŭ-Ludoșŭ	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care aurimitdŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.